

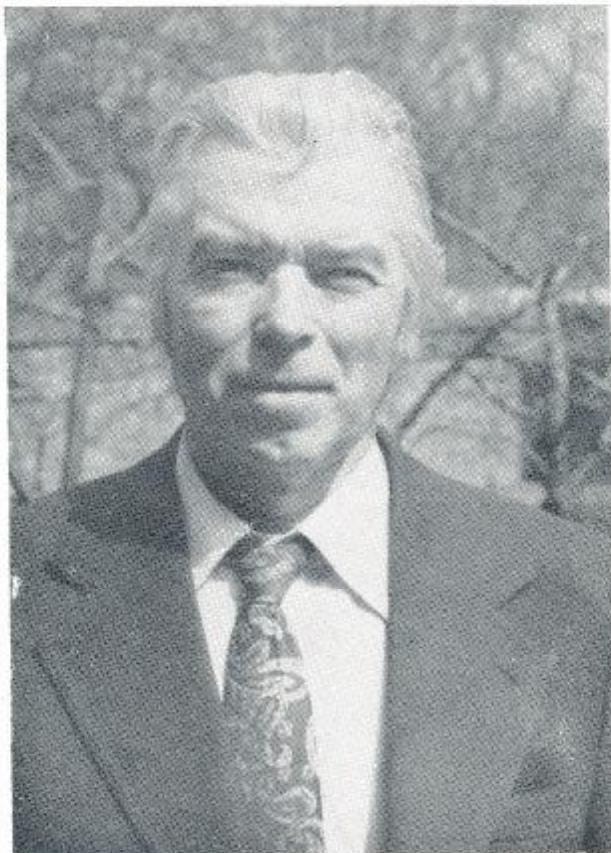


CELOSLOVENSKÁ SÚŤAŽ
V HRE NA LESNICI
X. ROČNÍK

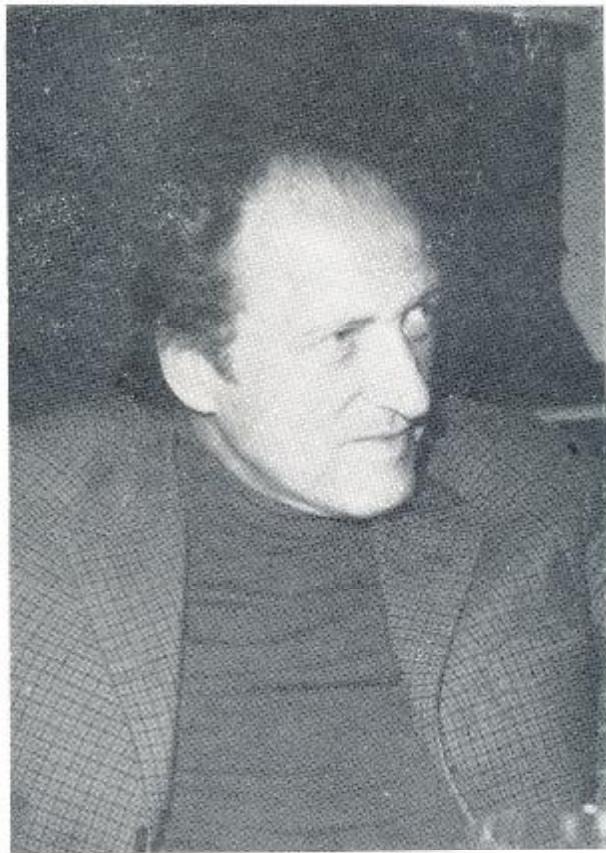


„Ak sa stane, že bez Slovenských poľovníckych signálov a fanfár sa nezaobide ani jedno poľovnícke podujatie, dosiahli sme to, čo sme pri tvorbe zamýšlali: aj trubačstvom pozdvihnut kultúrnu úroveň poľovníckej činnosti.“

Dr. Pavél Poruban



Ideový autor a spoluautor Slovenských poľovníckych signálov Dr. Pavel Poruban



Hudobný autor Slovenských poľovníckych signálov zaslúžilý umelec Tibor Andrašovan



CELOSLOVENSKÁ SÚŤAŽ V HRE NA LESNICI

X. ROČNÍK

Z POVERENIA ÚSTREDNÉHO VÝBORU
SLOVENSKÉHO POĽOVNÍCKEHO ZVÄZU

usporedúva

OKRESNÝ VÝBOR SPZ V POVAŽSKEJ BYSTRICI
V RENESANČNOM KAŠTIELI ORLOVÉ

13. a 14. JÚNA 1987



ÚVODOM

Slúži vždy ku cti každému národnému spoľačenstvu, každej pospolitosti, keď si vlastnou schopnosťou vie vytvoriť hodnoty, ktoré patria k životu — keď nie je odkázaná na cudzie. Aj v našej poľovníckej činnosti sme donedávna museli v mnohom narábať importovanými a zanesenými pojмami, nemecko-francúzsко-maďarskými a vypomohli sme si aj českými.

Všestranný socialistický rozvoj našej spoločnosti vytvoril podmienky aj na nové vymoženosťi v slovenskom poľovníctve. Tak sa na program dňa v ústredných orgánoch Slovenského poľovníckeho zväzu dostala na prelome šesťdesiatych a sedemdesiatych rokov aj otázka slovenských poľovníckych signálov. Slovo dalo slovo a prišiel čin.

Zásluhou týchto orgánov a konkrétnym tvorivým príčinením MVDr. Pavla Porubana a zaslúžilého umelca Tibora Andrašovana zazneli v roku 1970 na našej scéne, v slovenskom poľovníckom dianí, pôvodné a prvé Slovenské poľovnícke signály, dielko prvého ako autora textov a druhého ako hudobného skladateľa.

Bolo a je to vo svojom svete dielko kultúr-

nospoločenské, kultivovaný návod na kultivovanú činnosť pri početných poľovníckych príležitostach, charakteru organizačného, poriadkového, usporiadateľského i slávnostného. Bolo a je to dielko vyrastajúce, ako sa vraví, z našich domácich koreňov, z mentality a temperamentu nášho ľudu. Jeho náplň je rezká i povznášajúca a kde treba aj melodická. Slovenské poľovnícke signály sú však prístupné a zrozumiteľné, najmä svojou húdbou, aj medzinárodne.

Prvý raz v histórii slovenského poľovníctva objavilo sa a máme niečo — slovo s húdbou a húdbu so slovom —, čo vnáša do poľovníckej činnosti nielen náladu, ale aj — a to najmä — usporiadanosť a estetickosť. Signály navodzujú činnosť, ktorá sa má pri poľovníckych úkonoх odohrávať, vedú k disciplíne, lebo sú aj povelmi a rozkazmi, a húdbou i slovom tiež zošľachťujú ducha.

Slovenské poľovnícke signály zodpovedajú nám — všetkým, zodpovedajme aj my im — všetci.

Dr. JÁN LAPŠANSKÝ



LESNICA

a jej miesto v slovenskom poľovníctve v minulosti

Kedy prišiel človek na to, že sa dá z mušle alebo dutého volského roha vylúdiť zvuk, presne nevieme. Isté však je, že Sumerovia, Gréci, Rimania poznali trúbku. Najskôr iba tú z prírodného materiálu, neskôr doplnenú či vylepšovanú plechovým nátrubkom a korpusom. Bol to nástroj pre dorozumievanie sa na diaľku, čo bolo potrebné najmä v remesle vojenskom, no a, pravdaže, pri love zveri, ktorú bolo potrebné najmä v minulosti nadháňať a obklučovať. V nepriehľadnom a rozľahlom teréne bol lov zveri priam závislý na zvukových signáloch, ktorými sa účastníci lovu dorozumievali či už hlasným volaním, alebo trúbením. O tom, že už Slovania používali lovecký roh, je iba málo dokladov. Pokladáme však za isté, že na rozľahlých nívach, ako aj v hlbokých a neprípustných lesoch zaznieval lovecký roh aspoň vtedy, keď si na poľovačku vyšla kniežacia či vládykova družina. Pri tejto príležitosti spomeňme o l i f a n t, najmenej tisíc rokov známy starofrancúzsky lovecký roh, ktorý sa na naše územie (konkrétnie do Prahy) dostal najpravdepodobnejšie v 14. storočí. Možno, že tento nástroj — inak bohatu zdobený a umelecky vyzdobilý — zohral významnú úlohu v začiatkoch rozvíjania sa loveckého trubačstva, i keď priame doklady o zavedení loveckého rohu v našom poľovníctve sú až zo 17. storočia.

Územie Slovenska bolo oddávna vhodným terénom pre chov a lov zveri. Svedčia o tom urbariálne výkazy, vyobrazenia i samotné trofeje v zbierkach našich múzei. Je teda zrejmé,

že šľachtické poľovačky už od 16. a 17. stor. neobišli sa bez lesného rohu, alebo signálnej trúbky. V rozľahlých revíroch Považia, Oravy, Turca, Spiša atď., istotne zaznieval impozantný zvuk roha, ktorý oznamoval, velil i zvolával. Smotánka vtedajších feudálov bola doslova odkázaná na tento nástroj, aby v slovenských horách nezablúdila, ba podľa zvuku trúbky sa ľahšie dostala k cieľu. Najmä na veľké panstvá — napr. grófa Coburga v Gemeri — pozývali hostí z celej strednej Európy, kde našiel lesný roh uplatnenie praktické i estetické. Po vypuknutí svetovej vojny v roku 1914 nastáva v loveckom trubačstve úplm., ktorý trvá približne do polovice tridsiatych rokov. Až v tomto období prijala Česká myslivecká jednota (r. 1936) do oficiálneho používania Signaly pro lesnici B, zložené prof. Dr. Antoninom Dykom. Za týmito signálmi siahali aj mnohé slovenské, najmä lesnické inštitúcie. Lesnica sa dostala teda aj do rúk slovenských lesníkov a oveľa redšie alebo celkom skúpo i do rúk poľovníkov. Príjemný a slávnostne znejúci tón zošľachteného, vekmi determinovaného nástroja vnášal v niektorých slovenských poľovníckych organizáciach do vedomia jej členov potrebu rozvinúť jeho uplatnenie do najväčšej šírky, a to v oblasti etickej i estetickej. História slovenského poľovníckeho trubačstva má teda korene aj v hlbokej minulosti nášho národa. Napokon celkom logicky vzniká potreba ozdobiť naše poľovnícke dianie prekrásnym zvukom lesnice.



VZNIK

Slovenských poľovníckych signálov

Naozajstný rozvoj slovenského poľovníckeho života bol možný až v podmienkach rozvíjajúceho sa socializmu. Kým v období prvej republiky, i pred jej vznikom, bolo poľovanie výsadou iba majetnejších vrstiev, po oslobodení našej vlasti Sovietskou armádou otvorila sa perspektíva poľovníctva všetkým pracujúcim. No fakt, že poľovníctvo zludovelo, ešte neznamenal jeho rozvoj vo všetkých sférach činnosti, najmä nie v oblasti estetiky, teda i trubačstva. I keď veľa členov Slovenského poľovníckeho zväzu pocífovalo hlbokú absenciu rýdzoslovenských poľovnických signálov na schôdzach a poľovačkách, i nadálej sa — aj to iba kde tu — interpretovali české poľovnícke signály. Pritom známa hudobnosť a spevnosť slovenského ľudu poskytovali široké možnosti a podklady z množstva národných piesní aj pre skladateľskú činnosť. Takmer vo všetkých odvetviach nášho kultúrneho života rozvíjala sa slovenská hudba do nebývalej krásy. Rovnako tomu bolo v poľovníctve. Slovenský poľovník, ktorého krajinu sa právom môže nazývať eldorádom poľovnej zveri a rajom pre poľovnícke záujmy, musel dospieť k názoru, že k dobrovoľnej hospodárskej a športovej činnosti patrí aj estetická činnosť, ktorá by zvýrazňovala nielen poľovné bohatstvo, ale skráslovala aj osobný prístup k tomuto daru prírody. A skultúrnit poľovnickú činnosť najvýraznejšie možno hudbou.

Ústredný výbor Slovenského poľovníckeho zväzu v období príprav na 50. ročné jubileum založenia prvej poľovníckej organizácie na Slo-



Zaslúžilý umelec Tibor Andrašovan pri interpretovaní pochodu K horám



vensku (vznikla r. 1920) upriamil svoj záujem aj týmto smerom. Politicko-výchovná komisia ÚV SPZ sa uzniesla na tom, že oslavy 50. výročia vzniku organizácie uskutočnia sa otvorením Slávnostnými poľovníckymi fanfárami. Tento úlohou bol poverený člen komisie Dr. Pavol Poruban. Napísal texty, ktoré potom zhudobnil zaslúžilý umelec Tibor Andrašovan. Týmto rozhodnutím politickovýchovnej komisie ÚV sa niekoľkoročná myšlienka a seriózny zámer stali skutočnosťou.

Jubilejné oslavy v roku 1970 boli už otvorené „Slávnostnými fanfárami pre lesné rohy“ a rezkým pochodom slovenských poľovníkov „K horám“. Dlhodržajúci potlesk pléna neboli iba odmenou obidvom autorom, ale súčasne potvrdzoval úprimnú radosť z toho, že sa konečne vyplňa dlhotrvajúca medzera v hudobnom prejave slovenského poľovníctva. Spolu so Slávnostnými fanfárami pre lesné rohy a skladbou K horám vznikla aj Poľovníkova rozlúčka a 10 základných poľovníckych signálov pre lesnicu, ktoré sa dajú použiť nielen na poľovačkách, ale i pri každej poľovnickej činnosti. Boli a sú to

Slovenské poľovnícke signály, ktorých textová i hudobná hodnota je na požadovanej úrovni, lebo ich možno stavať do radu s inokrajovými signálmi. Autori pri ich komponovaní prihliadali na ich účelnosť a jednoduchosť, teda dosažiteľnosť pre všetkých, ktorí chcú siahnuť po lesnici a vystúpiť s ňou pred poľovníku i nepoľovnícku verejnosť.

V r. 1971 vydal Slovenský poľovnícky zväz „Slovenské poľovnícke signály“ pre potreby našich poľovníkov ako brožovanú notovú predlohu a v r. 1976 bola zhotovená i stereoplatňa ako pomôcka pre trubačov. Učinnosť a význam Slovenských poľovníckych signálov bola prakticky overená po prvýkrát v r. 1971, v PZ Modra — pole. Tu sa overil aj ich význam a potreba pri dodržiavani bezpečnosti a pokynov pri love zveri, ako aj ich estetická hodnota.

Vznikom Slovenských poľovníckych signálov doplníme medzera v hudobnej činnosti slovenského poľovníctva. Hlas lesnice znie v Tatrách — v privetivej kosodrevine — ako i na Žitnom ostrove, v pritulnej a voňavej chlebovej krajinе.



ZALOŽENIE SÚŤAŽE v hre na lesnici

V propagácii širenia hry na lesnicu zohral veľkú úlohu časopis Poľovníctvo a rybárstvo. Pracovníci redakcie pod vedením prom. fil. Ladislava Grmana, šéfredaktora časopisu — sa ujali iniciatívy a už v r. 1977 začali pripravovať koncepciu budúcich celoslovenských súťaží. Bolo jasné, že myšlienka širenia a uplatňovania trubačstva v našich poľovníckych združeniacach musí v tých najprvších začiatkoch prenikať k záujemcom z ústredných orgánov slovenského poľovníctva.

Kedže nové signály boli už odborne zhodnotené, v praxi overené, zrodili sa takpovediac z národných melódii, mohli sa ponúknut našim poľovníkom ako základný materiál pre nácvik hry na lesnicu. Ukázalo sa, že po tomto materiáli siahli mnohé združenia s nedočkavosťou a radostou. Túto zdravú lačnosť bolo treba využiť aj v rozšírovani záujmu o trubačstvo, čo súdruhovia v redakcii PaR ihneď pochopili a tejto možnosti sa chytili. Išlo o to, aby sa lesnica dostala do každého poľovníckeho združenia a aby sa Slovenské poľovnícke signály interpretovali na každom poľovnickom podujatí. No a, pravdaže, relativne v čo najkratšom období. Cieľ sa dal dosiahnuť iba založením súťaže, v ktorej by si členovia SPZ, trubači, nemerali iba svoje kvality v trúbení, ale si aj navzájom vymieňali skúsenosti. V redakcii časopisu bolo teda rozhodnuté, že prvý ročník Celoslovenskej súťaže v hre na lesnici sa uskutoční už v roku 1978, t. j. v rámci tridsaťročného jubilea založenia časopisu Poľovníctvo a rybárstvo. Autor

textov, Dr. Pavol Poruban, vtedajší zástupca šéfredaktora PaR, vypracoval kritériá súťaženia, podľa ktorých by odborná komisia mohla zhodnotiť vystúpenie trubača v súťaži čo najlepšie a súčasne i najspravidlivejšie. Išlo o intonáciu, dynamiku, čistotu tónu, postoj trubača, jeho oblečenie a celkový dojem. Tieto kritériá sa na súťažiach zachovávajú dodnes. Dalej sa vypracovali propozície prvého ročníka súťaže a uverejnili sa v časopise Poľovníctvo a rybárstvo. Taktô boli na súťaž pozvaní trubači, členovia SPZ, ako aj lesnicke školy a lesné závody.

Prvý ročník súťaže v trúbení na lesniciach sa uskutočnil podľa zámeru redakcie PaR.

Kvarteto lesných rohov PZ Modra-pole. V. Šikula, A. Šikula, P. Poruban, P. Blahovič





PRVÝ ROČNÍK súťaže na Agrokomplexe v Nitre

Ked' zalistujeme v kronike súťaži, pripadne nazrieme do starších ročníkov časopisu PaR, nájdeme dátum 24. júna 1978. V tento deň sa uskutočnil prvý ročník Celoslovenskej súťaže v hre na lesnici. Už prvé stretnutie súťažiacich ukázalo, že polovnici a lesnicki trubači zobraли nové podujatie veľmi vážne a zodpovedne. Predpoklady sa potvrdili, stúpla zodpovednosť organizátorov nielen za prvý ročník súťaže, ale aj za pripravu ďalších ročníkov. Posudzovateľská komisia v zložení: L. Grman, V. Sikula, P. Blahovič a P. Poruban hodnotili súťažiacich podľa nastolených kritérií. Do súťaže sa prihlásili jednotliveci i súbory z organizácií ako: Stredná lesnická škola Liptovský Hrádok, Štátne lesy Smolenice, Poľovnicke združenie Posed Brezina, Poľovnicke združenie Modra-pole a ďalší. Súťaž sledovali diváci — návštěvnici Agrokomplexu a jednotlivé vystúpenia trubačov i tru-

Vítazom prvého ročníka sa stal A. Sikula, PZ Modra-pole (prvý sprava)



bačských súborov odmeňovali potleskom. Bola to neopakovateľná atmosféra, životný zážitok najmä pre aktérov súťaže. Tóny lesnice rozliehali sa priestormi nitrianskeho výstaviska ako radostné zvolanie tých, ktorým myšlienka slovenského trubačstva nedala už dlhé roky predtým pokoja. Bola to naozajstná spoločensko pojovnická udalosť, ktorá v účastníkoch podujatia zanechala mocný a trvalý dojem, hlboký zážitok. Vítazom prvého ročníka v kategórii jednotlivcov stal sa *Alexander Sikula* z PZ Modrapole, ktorý súčasne získal aj putovný pohár redakcie PaR. Na druhom mieste sa umiestnil *Ing. Míkuláš Šimek* z LZ Smolenice a na tretom mieste *Ján Hýll* zo SLTS Liptovský Hrádok. V kategórii súborov sa na prvom mieste umiestnili študenti *SLTS Liptovský Hrádok* v zastúpení J. Ballom, J. Hýllom a S. Viskupom, ktorí taktiež získali putovný pohár časopisu PaR. Na druhom mieste sa umiestnili *SL. Smolenice* a to: Ing. Šimek, A. Bukna a V. Zigo. Na tretom mieste skončili súťaž členovia *PZ Posed Brezina*, súrodenci Š. Geňo, A. Geňo a D. Geňo.

Prvý ročník uskutočnený na Agrokomplexe v Nitre 24. VI. 1978 otvoril cestu slovenským poľovníckym trubačom k lesnici a k jej širokému spoločenskému, praktickému i estetickému uplatneniu v našich pojovnických i lesnických inštitúciach. Súťažiaci sa rozchádzali s perspektívou ďalších stretnutí a súčasne so zámerom vystupovať s lesnicou v domácom prostredí a získavať pre hru na lesnicu ďalších záujemcov.



OV SPZ POVAŽSKÁ BYSTRICA

iniciátor a organizátor ďalších ročníkov súťaže

Po úspešnom priebehu prvého ročníka súťaže stáli pracovníci redakcie PaR pred úlohou vyhliadnúť pre konanie ďalších ročníkov optimálne miesto i ochotný team organizátorov spomedzi okresných výborov SPZ. Keďže sa viac rokov za sebou v politickovýchovnej a osvetovej činnosti na popredných miestach umiestňoval OV SPZ v Považskej Bystrici, rozhodlo sa, aby sa nasledujúci ročník uskutočnil práve v tomto okrese. Impulz k tomu dal s. Anton Králik, predseda politickovýchovnej komisie OV SPZ Považská Bystrica, a to pri príležitosti otvorenia novovybudovaného polovníckeho domu, ktorý sa stal sídlom OV a má prieskornú spoločenskú miestnosť, pekné a akustické okolie. Druhý ročník sa uskutočnil teda v tomto prostredí.

Druhý ročník súťaže sa konal 2. VI. 1979 v Považskej Bystrici v Dome poľovníkov. Zúčastnili sa ho aj mnohí žiaci zo Stredného odborného učilišta lesníckeho v Banskej Štiavnicki s Ing. Jánom Holým, riaditeľom školy, zanieteným propagátorm a učiteľom hry na lesníci. Súťaž hodnotila štvorčlenná komisia v zložení: Vincent Sikula, Ján Lapšanský, Alfonz Havárik a Pavol Poruban. Vítazom sa opäť stal Alexander Sikula z LZ Modra-pole, na druhom mieste Ing. Mikuláš Šimek z LZ Smolenice a na treťom Dušan Geňo z PZ Posed Brezina. V kategórii súborov boli umiestnenia nasledovné: 1. miesto LZ Smolenice (Ing. M. Šimek, A. Bukna, V. Pisarík), 2. miesto SOUL Banská Štiavnica (V. Pinka, F. Zvanko, J. Zapalač), 3.

miesto PZ Posed Brezina (A. Geňo, D. Geňo, Š. Geňo).

Tretí ročník sa uskutočnil v dňoch 30. a 31. mája 1980 v Ďurďovom, v Pružinskej doline, v okrese Považská Bystrica. V malebnom prostredí pod skalami Strážovskej hornatiny sa viacerí zo súťažiacich stretli už po tretíkrát. Treba poznamenať, že v dôsledku úprav finančného hospodárenia vo Vydavateľstve Obzor, redakcia PaR odovzdala usporiadanie tohto ročníka UV SPZ, ktorý organizáciou súťaže opäť povieril OV SPZ v Považskej Bystrici. Súdruhovia aj tentokrát zvládli svoju úlohu k spokojnosti



Vítaz piatého ročníka v kategórii súborov: študenti SOUL B. Štiavnica



všetkých. Hodnotiteľská komisia v zložení J. Lapšanský, J. Holý a J. Kabzan udelila titul víťaza *Jozefovi Martišovi* z PZ Bojnice i s putovnou cenou ÚV SPZ. Na druhom mieste sa umiestnil *Alexander Sikula* z PZ Modra-pole, na tretom *Ing. Mikuláš Simek* z LZ Smolenice. V súboroch bolo nasledovné poradie: 1. miesto LZ Smolenice (Ing. M. Šimek, A. Bukna a V. Pisarik), 2. miesto PZ Posed Brezina (D. Geňo, A. Geňo a S. Geňo), 3. miesto Vysoká škola lesnicko-drevárska Zvolen (J. Dóczl, A. Giertli, N. Hatala).

Štvrtý ročník prebiehal opäť v Dome polovníkov v Považskej Bystrici dňa 21. novembra

1981. Hodnotiaca komisia pracovala v zložení: V. Šikula, P. Blahovič, A. Šikula a ako najlepších jednotlivcov posúdili: 1. miesto *Jozef Martiš*, PZ Bojnice, 2. miesto *Viktor Pisarik*, LZ Smolenice, 3. miesto *Marián Plenta*, SOUL Banská Štiavnica. V súboroch bolo umiestnenie: 1. miesto LZ Smolenice (Ing. M. Šimek, A. Bukna, V. Pisarík), 2. miesto SOUL Banská Štiavnica (J. Šipka, M. Plenta, J. Švec), 3. miesto OV SPZ Bardejov (J. Biskup, J. Kvokačka, J. Pillar). Víťazi si opäť domov odvážali putovné ceny a vecné ceny s diplomami.

Piaty ročník sa uskutočnil 27. novembra 1982 v Dome polovníkov v Pov. Bystrici, súťaže sa



Miesto súťaže
VI. ročníka Dom
kultúry ROH Púchov



zúčastnilo 36 jednotlivcov a 9 súborov. Do komisie boli určení: P. Poruban, J. Holý, M. Húževka a J. Kováč. Na 1. mieste sa umiestnil *Jozef Martiš*, PZ Bojnice, na 2. mieste *Marián Plenta* zo SOUL Ban. Štiavnica, na 3. mieste *Ing. M. Simek*, LZ Smolenice. V súboroch bolo poradie: 1. miesto *SOUL Ban. Štiavnica* (M. Plenta, V. Zapalač, Z. Rendek), 2. miesto *LZ Smolenice* (Ing. M. Simek, A. Bukna, V. Pisarík), 3. miesto *OV SPZ Pov. Bystrica* (F. Dedič, J. Orihel, M. Húževka).

Siesty ročník Celoslovenskej súťaže v trúbení na lesniciach sa uskutočnil dňa 4. júna 1983 v Dome kultúry ROH Púchov, pod záštitou hostiteľských združení PZ Dúbrava Púchov a PZ Hradisko Púchov. To je novinka, tak ako aj fakt, že OV SPZ v Považskej Bystrici vyhľadalo pre konanie budúcich ročníkov riaditeľa, ktorý v čele organizačnej skupiny pripravuje koncepciu, koordinuje a usmerňuje prípravu ročníka, ako aj samotný jeho priebeh. Je ním Milan Húževka, osvetový pracovník Domu kultúry ROH v Púchove, dlhoročný člen SPZ, aktivny interprét v hre na lesnicu, jej nadšený obdivovateľ a propagátor. I do hodnotiacej komisie boli pozvaní naslovovzatí hudobní odborníci: Leoš Komárek, hudobný režisér Čs. rozhlasu v Bratislave a Dušan Mareček, šéfdirigent Posádkovej vojenskej hudby v Bratislave. Spolu s Dr. Pavlom Porubanom vyzdvihli popredné miesta v súťaži nasledovne: 1. miesto v súťaži jednotlivcov získal *Jozef Martiš* z PZ Bojnice, ktorý pri diplome si odnáša natrvalo i putovnú cenu, 2. miesto obsadił *Anton Bukna*, ŠL Smolenice, 3. miesto získal *Ján Vasil*, OV SPZ Michalovce. V súťaži súborov bolo poradie: 1. miesto *SOUL Banská Štiavnica* (M. Plenta, V. Zapalač, Z. Rendek), 2. miesto *OV SPZ Topoľčany* (J. Krajčovič, M. Mosnár, P. Šianský), 3. miesto *OV*

SPZ Michalovce (S. Kubiček, J. Vasiľ, T. Bevilaqua).

Siedmy ročník sa konal opäť v Púchove, v areáli chaty PZ Dúbrava v Púchove-Kebli dňa 9. a 10. júna 1984. Komisia v zložení L. Komárek, D. Mareček a P. Poruban vyzdvihla súťaž nasledovne: V súťaži jednotlivcov sa umiestnil na 1. mieste *Jozef Martiš*, PZ Bojnice, 2. miesto získal *Ing. Mikuláš Simek*, LZ Smolenice a na 3. mieste sa umiestnil *Tibor Bevilaqua*, PZ Družba Petrovice. V súboroch bolo umiestnenie nasledovné: 1. miesto *OV SPZ Michalovce* (S. Kubiček, T. Bevilaqua, J. Vasiľ), 2. miesto *OV SPZ Topoľčany* (J. Krajčovič, L. Krajčovič, M. Mosnár), 3. miesto *SOUL Ban. Štiavnica* (M. Plenta, V. Zapalač, Z. Rendek). V doterajšej histórii súťaže po prvý raz vystúpili aktívne aj zástupcovia kružkov Mladých priateľov polovnictva Ján Jancík (OV SPZ Pov. Bystrica) a Ján Masnica (OV SPZ Čadca). Obidva predviedli hru na lesnicu na dobrej úrovni.

Osmý ročník sa uskutočnil 25. a 26. mája 1985 pod záštitou PZ Strojár Dubnica na chate Vŕšatec v okrese Pov. Bystrica. Niesol sa v znamení 15. výročia vzniku Slovenských polovníckych signálov. Hodnotiaca komisia P. Poruban, L. Komárek a nový člen *Jozef Brečka* z Posádkovej vojenskej hudby v Bratislave určila nasledovné poradie: 1. miesto v súťaži jednotlivcov získal *Jozef Martiš* z PZ Bojnice, 2. miesto *Marián Plenta*, SOUL Ban. Štiavnica a 3. miesto *Tibor Vincze*, SOUL Ban. Štiavnica. V súťaži súborov 1. miesto získal *LZ Smolenice* (Ing. M. Simek, A. Bukna, V. Pisarík), 2. miesto *OV SPZ Žiar nad Hronom* (Ing. D. Hronský, D. Lacko, E. Čierny), 3. miesto *SOUL Banská Štiavnica* (M. Plenta, M. Zapalač, R. Debňar).

Deviaty ročník. Zápolenia ôsmych ročníkov



ukázali, že je potrebné rozlišovať hru na lesníci aj podľa vekových kategórií. Preto sa organizátori súťaže spolu s hodnotiacou komisiou rozhodli zriadiť v súťaži jednotlivcov dve vekové kategórie: do 20 rokov a nad 20 rokov. Súborov sa táto úprava netýkala vzhľadom k obtiažnosti zostavenia trubačského tria v podmienkach rozvíjajúceho sa poľovnického trubačstva. Ďalej bolo stanovené, že súťaže sa môžu zúčastniť aj nečlenovia SPZ, pravda, iba do vekovej hranice 18 rokov. Tým chceli organizátori súťaže pozitívne ovplyvniť jednak účasť v súťaži a jednak spravodlivejšie vyhodnotenie. Hodnotiteľská komisia Dr. Poruban, L. Komárek a J. Brečka vyhodnotili súťaž takto:

V kategórii jednotlivcov do 20 rokov 1. miesto obsadil *Marián Plenta* zo OV SPZ Galanta, 2. miesto *Milan Stupár* zo SLTS Lipt. Hrádok, 3. miesto *Ján Jancík* z PZ Dúbrava Púchov. V kategórii jednotlivcov nad 20 rokov 1. miesto obsadil *Jozef Martiš* z PZ Bojnice a *Miroslav Neužil* zo SOUL B. Štiavnica, 2. cena nebola udelená, 3. miesto získal *Michal Kadlót* z OV SPZ Poprad. Zo súborov získala 1. miesto *SLTS Lipt. Hrádok* (J. Aujeský, M. Stupár, L. Kendrala), 2. miesto *OV SPZ Topoľčany* (V. Humaj, M. Humaj, M. Fiantok), 3. miesto *LZ Smolenice* (Ing. M. Simek, A. Bukňa, V. Pisarik).

Deviaty ročník súťaže sa uskutočnil v dňoch 21. a 22. júna 1986, zorganizovaný OV SPZ v Pov. Bystrici v Manínskej Tiesňave na chate PZ Manín-Pov. Teplá.

Z prehľadu doterajšieho konania súťaže je zrejmé, že spomedzi slovenského poľovnického, trubačského kolektívu vyrástli niektorí kvalitní jedinci i súbory. Napríklad Jozef Martiš z PZ Bojnice (OV SPZ Prievidza) získal prven-

stvo viackrát za sebou, Ing. Mikuláš Simek, Marián Plenta, Miroslav Neužil, ale i dlhý rad ďalších a ďalších zodpovedných a spoľahlivých sólistov. Tiež súbory Lesného závodu Smolenice, SOUL Banská Štiavnica, OV SPZ Michalovce, OV SPZ Topoľčany a ďalších stali sa oponentmi a garantami rozvoja trubačstva v našich okresných a miestnych organizáciách.

Slovenský poľovnícky zväz touto kultúrnou súťažou dáva možnosť širokým vrstvám poľovníkov a trubačov zapájať sa do pekného poľovnického diania, viedie a utvrdzuje svojich členov v úcte ku zveri a práci na zachovaní živého prírodného bohatstva našej vlasti. Lesnica, ktorá je symbolom kultúrneho pristupu k poľovnickej činnosti svojim hlasom oslavuje ušľachtité vzťahy poľovníka k životnému prostrediu, v ktorom vykonáva svoju činnosť.

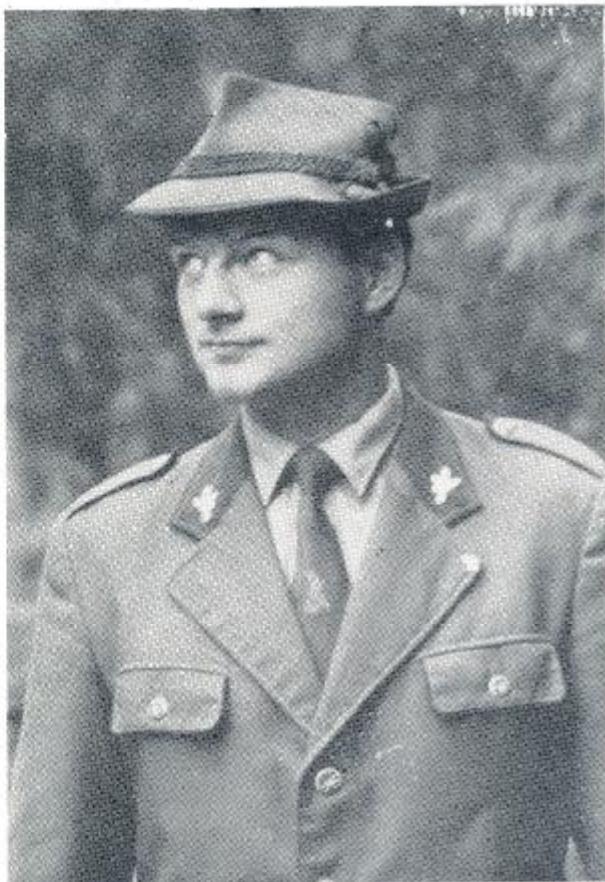
Ved i IV. zjazd Slovenského poľovnického zväzu, ktorý rokoval v duchu splnenia záverov XVI. zjazdu KSC vo svojej správe konštatoval, že Celoslovenská súťaž v trúbení poľovnických signálov napomáha pri zvyšovaní úrovne a používaní Slovenských poľovnických signálov v poľovnickej praxi. Do svojho plánu hlavných úloh Slovenského poľovnického zväzu od IV. do V. zjazdu SPZ na úseku politickovýchovnej práce zakotvil úlohu rôznymi formami nadálej prehľbovať a rozvíjať poľovnické tradície a zvyklosti, medzi ktoré nesporne patrí i hudobná činnosť poľovnických trubačov.

Účastníkom X. jubilejného ročníka súťaže v trúbení Slovenských poľovnických signálov na lesniciach prajeme veľa krásnych zážitkov. Nech zviedený hlas lesníča zaznieva horami, poliami a dolinami a nesie sa ako pozdrav celej poľovnickej rodine!



ZAPÁJA SA I MLÁDEŽ

Akože inak? Do hry na lesnici zapája sa i budúcnosť slovenkého poľovníctva — mládež. Predovšetkým očakávame, že to bude mládež z lesníckych škôl a učilišť, ale i mládež z bývalých poľovníckych krúžkov, dnes z krúžkov Mladých priateľov poľovníctva. Posledné ročníky našich celoslovenských súťaží ukázali, že je to perspektívna služobná a opodstatnená. Viaceré okresné organizácie venujú tejto otázke veľa pozornosti. Liahľou mladých trubačov, dá sa to aj tak nazvať, je už viac rokov Stredné odborné učilište lesnicke v Banskej Štiavnici, kde sa pedagogický zbor, na čele s Ing. J. Holým a neskôr s Ing. J. Ivaničom, riaditeľom učilišta, chopil lesnice, ako účinného esteticko-výchovného prostriedku, ktorým možno získať mladých adeptov poľovníctva a tým aj poľovníckeho trubačstva pre našu vec. Na SOUL sa stalo zvykom masovo rozširovať praktické i estetické použitie lesnice, čo malo kladný vplyv na chovanie i učebnopráctický výkon absolventov tohto učilišta. Možno uviesť aj ďalšie príklady (SLTS L. Hrádok), ktoré potvrdzujú naše zamery i dosiaľte Iné nádeje. Rovnako viaceré krúžky mladých priateľov poľovníctva pri našich PZ rozvíjajú činnosť mládeže všeestrane. Aj tak, ako si to želáme. Učia nadaných chlapcov poľovníckym signálom. Preto sa mohli posledných ročníkov zúčastniť niektorí chlapci ako aktívni trubači, ba čo viac, získali v nich pozoruhodné umiestnenia. Myšlienka, vytvoriť pre mládež z lesníckych škôl a krúžkov Mladých priateľov poľovníctva osobitnú kate-



Marián Plenta, víťaz IX. ročnika v kategórii do 20 rokov



góriu, ukázala sa i v praxi ako potrebná a na-vyše veľmi účinná. Určuje naše ďalšie zámery v oblasti rozvoja poľovníckeho trubačstva a sú-časne ho nebývalou mierou oživuje a upevňuje. Absolventi lesnických škôl umiestnení do pra-xe popri svojej profesii interpretujú, propagu-jú a šíria Slovenské poľovnícke signály na úze-mí celého Slovenska, čo je zárukou ich vžíva-nia sa ako potreby pri činnosti našich poľov-nických združení a lesných závodov. Preto si myslíme, že práve mládež stáva sa tým naj-hlavnejším a súčasne najúčinnejším komponen-tom šírenia slovenského poľovníckeho trubač-stva. V perspektívach a nových úlohách, ktoré

nás čakajú v našej spoločnej práci v nasledu-júcom období, budeme priklaďať tomuto po-znaniu všetku vážnosť a zodpovednosť. Do po-lovníckeho trubačstva zapojíme mládež ešte väčšou mierou a ešte s väčším zaujatím. Pod-mienky na to z časti sú a z časti ich zodpoved-né inštitúcie ešte vytvoria. Isté je, že v doteraj-šom rozvoji slovenského poľovníckeho trubač-stva zohrala mládež dôležitú úlohu. Nie výni-močne, ale celkom zákonite, tak, ako doteraz už nie po prvýkrát. Toto počinanie našej mlá-deže si veľmi ceníme a jej lásku k lesnici si vážime.



PERSPEKTÍVY

a uplatnenie lesnice v slov. poľovníckom dianí

Od zrodu poľovníckeho trubačstva na Slovensku, od započiatia celoslovenských súťaží až po tieto dni bделa nad podujatiami politickovýchovná komisia UV SPZ, menovite a postupne Ing. Milan Repa, Ing. Viliam Križík a Dr. Jozef Drgoňa, jej predseda. Bola a je to záruka kvantitatívneho i kvalitatívneho smeru vývoja i šírenia slovenského poľovníckeho trubačstva, jeho upevňovania a udomáčňovania sa v našich poľovníckych združeniacach, ako aj v lesníckych inštitúciách. A nielen to. Spolu s hrou na lesnicu „sfahuje“ sa do vedomia členov SPZ potreba vypočuf si aspoň občas hlas lesného rohu, klasického dychového nástroja, bez ktorého si estetickú stránku nášho poľovníctva ani nemožno predstavoviť. Preto organizátori a tvorcovia súťaže v hre na lesnicu zaraďujú do celkového programu jednotlivých ročníkov (konkrétnie od 7. ročníka, konaného v Púchove-Kebli) vystúpenia hornových kvartier ako Corni di Bratislava pod vedením Jána Vondru (vystúpil v 7. ročníku), alebo kvarteto Jána Kalužného zo Štátneho konzervatória v Žiline (vystúpil v 8. a 9. ročníku). Z ich nástrojov zazneli skladby takých autorov ako sú Leopold Eugen Měchura, Francesco Antonio Rosetti, Karl Maria von Weber, Zdeněk Provazník a ďalší. Vystúpenie kvarteta Vráblovcov z Púchova (9. roč.) s hrou na ľudové trombity demonštrovalo zasa starú — pastiersku i poľovnícku ľudovú tradíciu dychových nástrojov na našom území. Popri zážitku z hry na lesnicu mali účastníci posledných ročníkov možnosť oddať sa aj zážitku umelec-

kému, ktorého ozveny odrážali bralá úžasných prírodných scenérii Vŕšatca a Manínskej Tiesňavy. Kladieme si teda náročnú úlohu:

Našich poľovníkov aj esteticky vychovávať. Pre zodpovednú poľovnícku činnosť ziskavať ich pekným a hodnotným umením. Je teda odôvodnené, aby sme Slovenské poľovnícke signály, ale aj ostatného poľovnícku hudbu uvádzali sústavne do života. S týmito otázkami zaoberala sa aj plenárna schôdza účastníkov 7. ročníka dňa 10. VI. 1984, ktorá poverila riaditeľa súťaži Milana Húževku, aby politickovýchovnej komisii UV SPZ predložil návrhy, ktoré by

Prostredie okolia chaty PZ Dúbrava-Púchov, kde sa konal VII. ročník súťaže





v budúcnosti pozitívne vplývali na rozvoj trubačstva. Ide najmä o to:

- ustáliť, aby na všetkých poľovníckych podujatiach (najmä kynologických, streleckých, spoločenských atď.) používali sa Slovenské poľovnícke signály a fanfáry,
- vydať pokyny všetkým našim OV SPZ, aby zabezpečili výchovu aspoň jedného vlastného trubačského súboru a každé PZ aspoň jedného sólistu,
- dbať o jednotné označenie a oblečenie poľovníckych trubačov,
- zaviesť do prípravy kandidátov, do predmetu politická výchova, otázky z poľovníckeho trubačstva,

ako aj ďalšie významné návrhy, medziiným i to, aby v záujme rozvoja poľovníckeho trubačstva

u nás pracovala stála komisia, na úrovni ostatných komisií ÚV SPZ, ako kynologickej, streleckej a ďalších. Možnosti uplatnenia lesnice v našom praktickom i spoločenskom dianí sú široké. Naši „lesničiari“ vystúpili už na rôznych zasadnutiach nielen ÚV SPZ, ale aj na rokovaniach okresných organizácií, vystúpili na hromadných poľovníckych podujatiach celoštátneho významu, napr. memoriály Karla Podhájskeho ap. Nie je to tak dlho, čo lesnica naznieva v poľovníckych revíroch, v mestách i dedinách.

Presvedčili sme sa, že jej zvuk rozjasnia v tváre všetkých, ktorí ju majú možnosť počúvať a vnáša sebavedomie, poriadok aj istotu do srdca našich poľovníkov, zdobi naše poľovnícke podujatia.



DRŽITELIA putovných pohárov a cien v súťažiach

JEDNOTLIVCI

Putovný pohár redakcie Poľovníctvo a rybárstvo:

1978 — A. Šikula, PZ Modra-pole — získal ho prvý raz
1979 — A. Šikula, PZ Modra-pole — putovný pohár redakcie mu ostáva, pretože súťaž prechádza do usporadúvania ÚV SPZ.

Putovný pohár ÚV Slovenského poľovníckeho zväzu:

1980 — J. Martiš, PZ Bojnice — získal ho prvý raz
1981 — J. Martiš, PZ Bojnice — získal ho druhý raz
1982 — J. Martiš, PZ Bojnice — získal ho tretí raz
1983 — J. Martiš, PZ Bojnice — získal ho štvrtý raz
1984 — J. Martiš, PZ Bojnice — získal ho natrvalo.

Putovná cena ÚV Slovenského poľovníckeho zväzu:

1985 — J. Martiš, PZ Bojnice — získal ju prvý raz
1986 — J. Martiš, PZ Bojnice — získal ju druhý raz.

SÚBORY

Putovný pohár redakcie Poľovníctvo a rybárstvo:

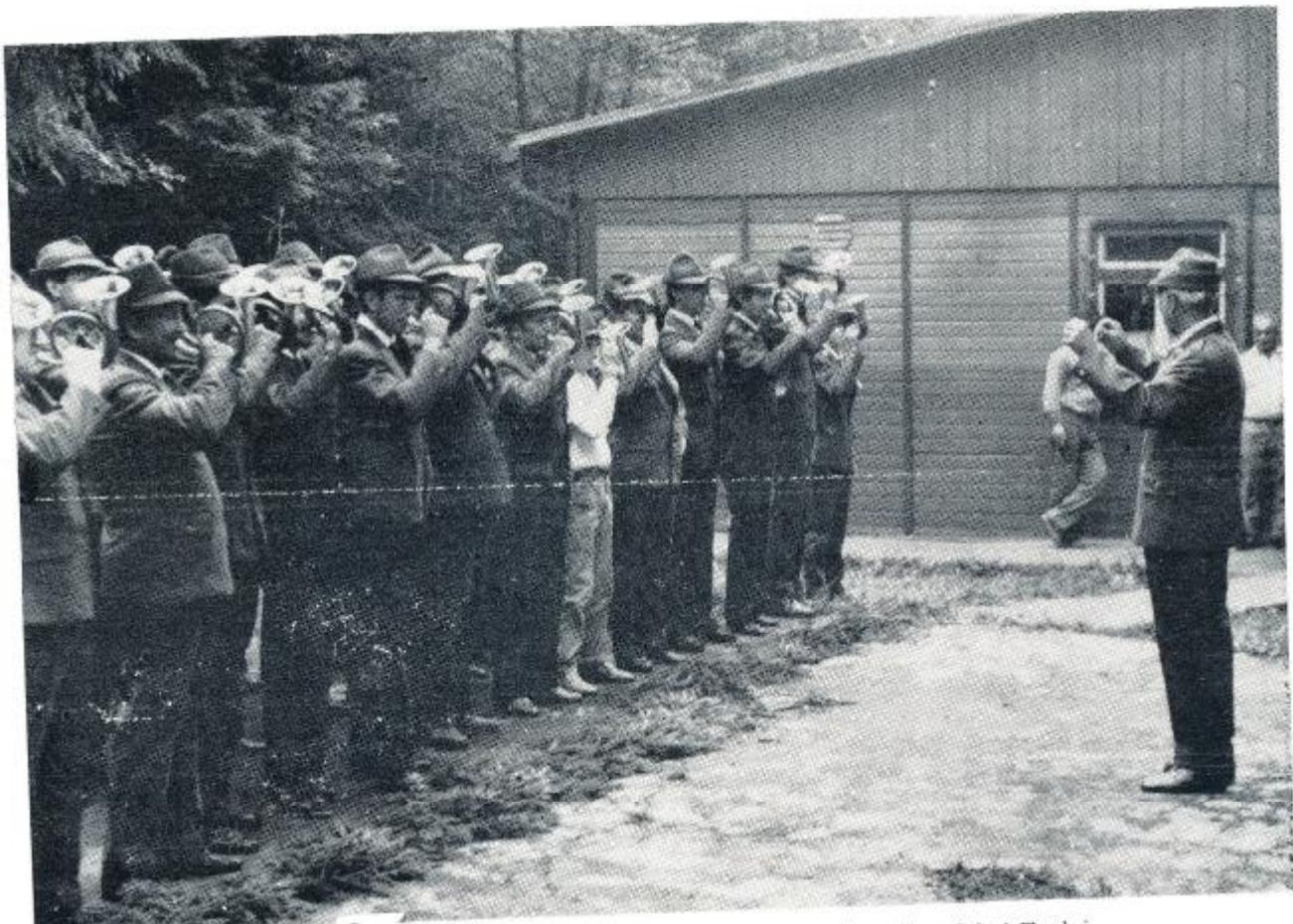
1978 — SLTS L. Hrádok (J. Ballo, J. Hýll, S. Viskup) — získal ho prvý raz
1979 — LZ Smolenice (Ing. M. Šimek, A. Bukaná, V. Pisarík) — získal ho prvý raz, ale mu ostáva, súťaž začal poriadaj UV SPZ

Putovný pohár ÚV Slovenského poľovníckeho zväzu:

1980 — LZ Smolenice (Ing. M. Šimek, A. Bukaná, V. Pisarík) — získava ho prvý raz
1981 — LZ Smolenice (Ing. M. Šimek, A. Bukaná, V. Pisarík) — získáva ho druhý raz
1982 — SOUL B. Štiavnicka (M. Plenta, V. Zapalač, Z. Rendek) — získáva ho prvý raz
1983 — SOUL B. Štiavnicka (M. Plenta, V. Zapalač, Z. Rendek) — získáva ho druhý raz
1984 — OV SPZ Michalovce (S. Kubíček, T. Bevilaqua, J. Vasil) — získáva ho prvý raz
1985 — LZ Smolenice (Ing. M. Šimek, A. Bukaná, V. Pisarík) — získáva ho tretí raz a ostáva mu natrvalo

Putovná cena ÚV SPZ

1986 — SLS L. Hrádok (J. Aujeský, M. Stupář, L. Kendrala) získáva ju prvý raz



Signálom Vitame vás bol otvorený i IX. ročník súťaže na chate PZ Manín v Považskej Tepľej



Nickoľkoročný
víťaz súťaže
Jozef Martiš,
PZ Bojnice



Najmladší
účastník
súťaže
Janko Jancík,
PZ Dúbrava-
Púchov



Ing. J. Holý,
riaditeľ v. v.
SOUL Banská
Štiavnica



Dlhoročný
riaditeľ súťaží
Milan
Húževka,
PZ Púchov



Z poverenia Ústredného výboru Slovenského poľovníckeho zväzu v Bratislave vydal Okresný výbor SPZ v Považskej Bystrici pri príležitosti konania X. jubilejného ročníka súťaže v trúbení Slovenských poľovníckych signálov.

Zostavil Milan Húževka, snímky Dr. Pavel Poruban, rok vydania 1987, náklad 1000 kusov. Povolil ONV, odbor kultúry v Považskej Bystrici č. 227/1987

Vytlačili: Polygrafické závody, n. p., závod 3, Trnava.